2024/2098

29.7.2024 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2024/2098 НА СЪВЕТА

от 26 юли 2024 година

за назначаване на специален представител на Европейския съюз за региона на Големите африкански езера

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за Европейския съюз, и по-специално член 33 и член 31, параграф 2 от него,

като взе предвид предложението на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност,

като има предвид, че:

(1) На 20 февруари 2023 г. Съветът одобри заключения относно обновена стратегия на Съюза за Големите африкански езера, в които прикани върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („върховният представител“) да представи предложение за възстановяване на позицията на специален представител на ЕС (СПЕС) за региона на Големите африкански езера.

(2) СПЕС за региона на Големите африкански езера следва да бъде назначен за първоначален период от 12 месеца.

(3) Съветът и Комисията, подпомагани от върховния представител, следва да осигуряват съгласуваност между различните области на външната дейност на Съюза в региона на Големите африкански езера и за тази цел следва да осъществяват тясно сътрудничество помежду си. Във връзка с това СПЕС следва да подкрепя институциите и да си сътрудничи с тях.

(4) СПЕС ще изпълнява мандата в обстановка, която може да се влоши и да попречи на постигането на целите на външната дейност на Съюза, определени в член 21 от Договора за Европейския съюз,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Специален представител на Европейския съюз

Г-н Johan BORGSTAM се назначава за специален представител на Европейския съюз (СПЕС) за региона на Големите африкански езера от 1 септември 2024 г. до 31 август 2025 г. Съветът може да вземе решение да удължи мандата на СПЕС или да го прекрати предсрочно въз основа на оценка на Комитета по политика и сигурност (КПС) и по предложение на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност („върховният представител“).

Член 2

Цели на политиката

Мандатът на СПЕС е в съответствие с целите на външната политика на Съюза в региона на Големите африкански езера и със заключенията на Съвета от 20 февруари 2023 г. относно обновена стратегия на ЕС за Големите африкански езера. Тези цели включват:

а) принос за мира, стабилността и сигурността в региона на Големите африкански езера чрез насърчаване на намаляването на напрежението и предотвратяване на конфликти, както и подпомагане на диалога и дългосрочните регионални решения на кризи и конфликти, по-специално за източната част на Демократична република Конго (ДРК);

б) принос за превръщането на основните фактори и първопричините за несигурността и нестабилността в споделени възможности и отключване на пълния потенциал на региона на Големите африкански езера;

в) изграждане на по-силно, по-пълно и по-стратегическо партньорство с държавите от региона на Големите африкански езера с цел повишаване на просперитета и сигурността въз основа на общи ценности и интереси.

Член 3

Мандат

За постигане на целите на политиката, посочени в член 2, СПЕС има мандат:

а) да подкрепя върховния представител при изпълнението на заключенията на Съвета от 20 февруари 2023 г. относно обновена стратегия за Големите африкански езера;

б) да установява и поддържа тесни контакти и сътрудничество с държавите от региона на Големите африкански езера, по-специално: ДРК, Бурунди, Руанда и Уганда; държавите в по-широкия регион със специфични политически, дипломатически, свързани със сигурността или икономически интереси в региона на Големите африкански езера, включително страните, подписали Рамката за мир, сигурност и сътрудничество за ДРК и региона; основните регионални организации и форуми, а именно Африканския съюз (АС), Източноафриканската общност (ИАО), Южноафриканската общност за развитие (ЮАОР), Икономическата общност на държавите от Централна Африка (ECCAS), Международната конференция за региона на Големите африкански езера (ICGLR), Икономическата общност на страните от Големите африкански езера и Общия пазар за Източна и Южна Африка (COMESA); Организацията на обединените нации, по-специално специалния пратеник на генералния секретар на ООН за региона на Големите африкански езера и Мисията на ООН за стабилизиране в ДРК (MONUSCO); международните финансови институции; международни единомислещи партньори и други водещи регионални и международни участници; както и съответните недържавни участници, като например местните органи и общности, гражданското общество, научноизследователските институти, медиите и частния сектор;

в) да подкрепя регионалните усилия за посредничество и улесняване, като например процесите от Луанда и Найроби, и ако това е необходимо и поискано от имащите отношение участници и заинтересованите страни, да участва пряко в посредничество, дейности за подкрепа на посредничеството и диалог с цел опазване и възстановяване на мира на всеки етап и на всички равнища, включително чрез подкрепа при договарянето на споразумения за прекратяване на огъня и мирни споразумения, и да насърчава участието на гражданското общество, жените и младежите на всички етапи на миротворчеството;

г) да предоставя насоки и да докладва относно възможностите на Съюза да подпомага предотвратяването на конфликти, мирните процеси, стабилизирането и инициативите за укрепване на мира; в този контекст СПЕС, в координация със заинтересованите страни, може да играе роля в подкрепа на изпълнението на споразуменията за прекратяване на огъня, мирните споразумения и други свързани с тях споразумения, включително чрез предоставяне на подкрепа за наблюдение на спазването и взаимодействие по дипломатически път със страните в случай на неспазване;

д) да предоставя отчитащи аспектите на конфликта и равенството на половете насоки по въпросите на регионалното стабилизиране разоръжаването, демобилизацията и реинтеграцията на въоръжените групировки и реформата на сектора за сигурност в ДРК, включително в контекста на оттеглянето на MONUSCO;

е) да допринася за регионалните усилия, насочени към предотвратяването на конфликти и превръщането на първопричините за несигурността и нестабилността в споделени възможности чрез насърчаване на регионалното сътрудничество и интеграцията, включително що се отнася до доброто управление и върховенството на закона; по-специално СПЕС обръща внимание на въпросите на незаконната експлоатация и трафика на природни ресурси и подкрепя инициативи за разработването на ръководен от африканските държави устойчив, справедлив, екологосъобразен и основан на правата на човека и модел на управление на ресурсите, включително чрез взаимодействие с частния сектор и гражданското общество;

ж) да насърчава хуманитарните принципи и хуманитарния достъп, зачитането на международното хуманитарно право и правото в областта на правата на човека, достъпа до правосъдие, съдебното сътрудничество и механизмите за правосъдие в условията на преход, като обръща специално внимание на справянето със сексуалното насилие и насилието, основано на пола, и нарушенията на правата на жените и децата, включително принудителното набиране;

з) да допринася за по-доброто разбиране на ролята на Съюза сред лидерите, формиращи общественото мнение в региона на Големите африкански езера, и да подкрепя стратегическата и проактивна комуникация относно целите на Съюза в региона.

Член 4

Изпълнение на мандата

1. СПЕС отговаря за изпълнението на мандата, като действа под ръководството на върховния представител.

2. КПС поддържа тесни връзки със СПЕС и е основното му звено за контакт със Съвета. КПС предоставя стратегически насоки и политически указания на СПЕС в рамките на неговия мандат, без да се засягат правомощията на върховния представител.

3. СПЕС работи в тясна координация със съответните отдели на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и Комисията.

4. СПЕС работи в тясна координация с делегациите на Съюза в региона на Големите африкански езера.

5. СПЕС е установен в седалището на ЕСВД, като извършва редовни посещения в региона на Големите африкански езера.

Член 5

Финансиране

1. Референтната сума, предназначена за покриване на свързаните с мандата на СПЕС разходи за периода от 1 септември 2024 г. до 31 август 2025 г., е 1 500 000 евро.

2. Управлението на разходите се извършва в съответствие с процедурите и правилата, приложими за общия бюджет на Съюза.

3. Управлението на разходите се урежда с договор между СПЕС и Комисията. СПЕС се отчита пред Комисията за всички направени разходи.

Член 6

Сформиране и състав на екипа на СПЕС

1. В рамките на мандата си и на предоставените финансови средства СПЕС отговаря за сформирането на екип („екипът на СПЕС“). Екипът на СПЕС включва експерти по специфични въпроси на политиката съобразно изискванията на мандата. СПЕС информира своевременно Съвета и Комисията за състава на екипа на СПЕС.

2. Държавите членки, институциите на Съюза и ЕСВД могат да предлагат командироване на служители към СПЕС. Възнаграждението на тези командировани служители се поема според случая от съответната държава членка, съответната институция на Съюза или ЕСВД. Експертите, командировани от държавите членки в институции на Съюза или в ЕСВД, могат също да бъдат командировани към екипа на СПЕС. Договорно наетите членове на международния персонал са граждани на държава членка.

3. Всички командировани служители остават под административното ръководство на изпращащата държава членка, изпращащата институция на Съюза или ЕСВД и изпълняват задълженията си и действат в интерес на изпълнението на мандата на СПЕС.

4. Екипът на СПЕС се разполага в същите сгради като съответните отдели на ЕСВД или делегации на Съюза, така че да се гарантират съгласуваността и последователността на дейностите им. СПЕС улеснява повторното откриване на служба на Съюза в Гома (ДРК), включително чрез временно разполагане на служители от екипа на СПЕС там.

Член 7

Привилегии и имунитети на СПЕС и на персонала на СПЕС

Привилегиите, имунитетите и допълнителните гаранции, необходими за изпълнението и безпрепятственото функциониране на мандата на СПЕС и на членовете на персонала на СПЕС, се договарят с приемащата страна или приемащите страни в зависимост от случая. Държавите членки, ЕСВД и Комисията оказват цялата необходима подкрепа за тази цел.

Член 8

Сигурност на класифицираната информация на ЕС

СПЕС и членовете на екипа на СПЕС спазват принципите и минималните стандарти за сигурност, установени с Решение 2013/488/ЕС на Съвета ([1])

Член 9

Достъп до информация и логистична подкрепа

1. Държавите членки, службите на Комисията, ЕСВД и Генералният секретариат на Съвета гарантират достъпа на СПЕС до всяка информация от значение за него.

2. Делегациите на Съюза в региона на Големите африкански езера или държавите членки, или и едните и другите според случая, осигуряват логистична подкрепа в региона.

Член 10

Сигурност

В съответствие с политиката на Съюза относно сигурността на персонала, разположен извън Съюза за оперативни нужди съгласно дял V от Договора за Европейския съюз, СПЕС предприема всички разумно приложими мерки, съобразени с неговия мандат и обстановката от гледна точка на сигурността в географския район, за който отговаря, за сигурността на целия персонал под прякото ръководство на СПЕС, по-специално като:

а) изготвя конкретен план за сигурност въз основа на насоките от ЕСВД, който включва специфични физически, организационни и процедурни мерки за сигурност, уреждащи управлението на безопасното придвижване на персонала към и в рамките на района, за който отговаря, и управлението на инциденти, свързани със сигурността, както и план за действие при извънредни обстоятелства и план за евакуация;

б) гарантира, че целият персонал, разположен извън Съюза, е застрахован за висок риск съобразно условията в района, за който отговаря;

в) гарантира, че всички членове на екипа на СПЕС, които се разполагат извън Съюза, включително местно наетият персонал, са преминали подходящо обучение за сигурност преди или непосредствено след пристигането си в района, за който отговаря, съобразно степента на риск, определена за този район от ЕСВД;

г) гарантира, че се изпълняват всички одобрени препоръки, направени в резултат на извършените редовни оценки на сигурността, и представя на Съвета, върховния представител и Комисията писмени доклади относно тяхното изпълнение и относно други свързани със сигурността въпроси в рамките на редовните доклади за напредъка и окончателен цялостен доклад за изпълнението на мандата.

Член 11

Докладване

СПЕС представя редовни устни и писмени доклади на върховния представител, ЕСВД и КПС. При необходимост СПЕС докладва също пред работните групи на Съвета. Редовните писмени доклади се разпространяват чрез мрежата COREU. По препоръка на върховния представител или КПС СПЕС може да представя доклади пред Съвета по външни работи. СПЕС може да участва в информирането на Европейския парламент.

Член 12

Координация

1. СПЕС допринася за единството, съгласуваността и ефективността на действията на Съюза и спомага да се гарантира съгласуваното използване на всички инструменти на Съюза и действия на държавите членки с оглед постигане на целите на политиката на Съюза. Действията на СПЕС се координират с действията на ЕСВД и на Комисията. СПЕС провежда редовни брифинги за делегациите на Съюза и мисиите на държавите членки в региона на Големите африкански езера.

([1]) Решение 2013/488/ЕС на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1).

2. На място се поддържат тесни връзки с ръководителите на делегациите на Съюза и с ръководителите на мисии на държавите членки. Те полагат всички усилия, за да съдействат на СПЕС при изпълнението на мандата му. За тази цел СПЕС също така осъществява на място връзка с други участници на международно и регионално равнище.

Член 13

Преглед

Изпълнението на настоящото решение и неговата съгласуваност с други форми на принос на Съюза за региона на Големите африкански езера подлежат на редовен преглед. СПЕС представя на Съвета, върховния представител и Комисията редовни доклади за напредъка, а до 31 май 2025 г. – окончателен цялостен доклад за изпълнението на мандата.

Член 14

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 26 юли 2024 година.

За Съвета

Председател

BÓKA J.